



MEDITATIE

De vraag om geloof

“Ik geloof, Heere! Kom mijn ongelovigheid te hulp!”

Markus 9 : 14 – 29

In de ganse Heilige Schrift zien wij, dat het geloof door God geëist wordt en dat alle bekommerden aangemoedigd worden, om te geloven. Dit neemt toch niet weg, dat velen, hoe gaarne zij ook geloven willen, toch niet geloven kunnen. Vele voorbeelden uit de Heilige Schrift kunnen dat staven. De oorzaken daarvan liggen in de mens, die twijfelt, als hij op zijn zonden en zijn inwendige verdorvenheid ziet en allerlei bestrijding ondergaat. Wij hebben hier bij Markus een voorbeeld, hoe het de bekommerden te moede is, als de Heere hun het woord voorhoudt: “Zo gij kunt geloven”/ De vader van het kind gevoelt het goddeloze en strafwaardige van zijn ongelooft, en ziet wel in, dat hij anders niet geholpen kan worden. en zo is het, want als het er op aan komt, kan men zijn geloof niet voor geloof houden. Men onderwerpt zich aan des Heeren Woord van ganser harte, men zegt met geheel zijn ziel, dat men gelooft, en klaagt zich tegelijk aan, dat men zo ongelovig is. “Kom mijn ongelooft te hulp” betekent zoveel als: “Vergeef mijn ongelooft, wees mij genadig.” Gebrek aan licht of kennis maakt, dat het vertrouwen nooit zó vast is, of er komen altijd weer twijfelingen op in de ziel. Een heilige des Heeren is nooit zonder zonde. Dat maakt hem menig-

maal verslagen, zodat hij vraagt: Heb ik wel genade bij God? Een gelovige voelt lang niet altijd de vergeving zijner zonden, maar wel dikwijls grote benauwdheid en bestrijding. God schijnt vaak niet te horen. Er komen legerscharen van twijfelingen. Zo moeten Gods kinderen harde stormen doorstaan en zij vragen zich soms af: Zou mijn geloof wel oprecht zijn? Wat is het anders dan genade, die ons deze ellende doet kennen? De natuur maakt niet bekommerd.

‘k roep U aan met mond en hart, duizend zorgen, duizend doden, kwellen mijn angstvallig hart: voer mij uit mijn angst en noden! (Psalm 25 : 8)

Maar nu houdt het Evangelie ons de verlossing voor, om het ootmoedig te wagen op het Woord des Heeren, van alles, bovenal van onszelf afziende. De Heere Jezus heeft ons geleerd te bidden : “Verlos ons van de boze.” Het is dus een dagelijkse behoefte, dagelijkse verlossing van de boze te ontvangen. Want de duivel laat ons nooit met rust. Als wij oprecht een oog in ons hart en in ons huis slaan, zullen wij wel bespeuren, dat er voortdurend allerlei duivelswerk opkomt, hetzij tussen vrienden, burenen, echtgenoten of onder de kinderen en allermeeft bij onszelf. Daar baat geen kunnen. Daar

Inhoudsopgave

wil de Heere het geloof hebben, dat Hij als de Aanvanger en Voleinder van ons geloof verworven heeft en dat Hij ons door en in met Zichzelf deelachtig maakt. Alle kunnen komt uit het geloof voort en daarin gevoelen alle kinderen Gods, hoe juist het geloof voor hen een onmogelijke zaak is. Maar hoe onmogelijk het ook voor hen is en welke strijd het hun kost, zo geloven zij nochtans, wat het Woord zegt.

Nu zijn er, die beweren: Ik hoef niet te geloven, want ik kan het toch niet, maar de Heere Jezus heeft voor mij geloofd. Dezulken verstaan de apostolische woorden : "Het geloof van Jezus Christus", d.i. in Jezus Christus, zeer

De maand november kan met herfststormen soms onstuimig zijn. In de wereld is dat in allerlei opzichten zeker het geval. Het stormt onder de mensheid. De klimaatconferentie is van groot belang voor de toekomst van de mensheid. Als de aarde te veel opwarmt kan dat enorme gevolgen hebben. Maakt het ons angstig? Heeft de Heere Jezus het niet alles voorzegt? Laten we te allen tijd waakzaam zijn!

In dit nummer vindt u weer een aantal vervolgartikelen. Opnieuw een bijdrage van dr. A.A. Teeuw. Hij is verpleegarts in Salem te Ridderkerk en gaat ook voor in kerkdiensten. We zijn dankbaar dat hij met regelmaat bijdragen in ons blad wil leveren. We wensen al onze lezers de zegen van de Heere toe.

*H.I. Ambacht
ds. J.P. Boiten*

slecht en dat brengt hun de dood. Niet Christus, niet de Heilige Geest gelooft in ons, maar de méns gelooft en moet geloven. Vanwaar bekomen wij het? De Heilige Geest verlicht het verstand en buigt de wil en trekt de mens van al het zichtbare af, om hem op Gods Woord te laten neerzinken. En wie in de Naam van Jezus God de Vader aanroept, ondervindt wel, dat de duivel wijken moet en al heeft hij nergens uitkomst, Jezus' hand richt hem op. In Zijn hand is altijd opstanding, maar duivel en wereld delven voor Hem het onderspit.

Want, o HEER'! ik ben aan 't zinken, en tot hinken, ieder ogenblik gereed. 'k Heb mijn smart en onvermogen, steeds voor ogen, bij 't vooruitzicht van mijn leed.

Psalm 38 : 17

Dr. H.F. Kohlbrugge

uit : De gouden scepter toegereikt.



Voor wie achterbleef

De HEERE houdt de weduwe staande; uit Psalm 146:9b

Een advertentie of krantenbericht kan opeens stil maken. Potseling, terwijl hij met een ander in gesprek was, stierf hij – een dominee van 56 jaar.

Als student had ik hem goed gekend. Zijn verloofde was toen ons buurmeisje van de overkant. Hun trouwdag herinner ik me nog duidelijk.

Later gingen onze wegen uiteen – we hebben elkaar zelden meer ontmoet. En nu dat bericht in de krant.

Dertig jaar zijn er voorbij gegaan. Wat is er veel gebeurd in die jaren, ook bij hen. De zorgen van het leven zijn hen niet bespaard gebleven. Samen droegen ze het leed, ook over één van de kinderen. Nu is ze weduwe.

Zij staat niet alleen.

Velen zullen zeggen : zo is het mij ook gegaan!

Het geldt bovendien niet uitsluitend weduwen, ook weduwnaren ondervonden gelijk verdriet.

Bij zulke slagen zijn mensen "moeilijke vertroosters".

"Men moet zelf doormaken, wat het is, om het goed te begrijpen", zo krijgen we nog al eens ten antwoord.

En het is, alsof in ziekte en bij opname in het ziekenhuis, de zwaarte van zo'n gemis nog meer gevoeld wordt.

Hoe kan dan hulp geboden worden?

Door heen te wijzen naar de beloften van God.

De HEERE houdt de weduwe en de weduwnaar en ieder die eenzaam is, staande. In eigen kracht (zwakheid) blijft niemand op de been.

Bij dag en nacht kan het gemis benauwen, vooral wanneer men de stem van "de ander" zo bijzonder nodig had. De

HEERE Zelf kan alleen DE hulp geven.

Hij heeft het beloofd. En het is onze taak hen, die achterbleven, met veel liefde en tact naar Zijn beloften heen te wijzen.

Wanneer we weten mogen, dat iemand van wie we veel gehouden hebben in Jezus ontslapen is, dan is dat heerlijk. Hij of zij is dan van alle pijn, verdriet en zorg bevrijd, en mag van het eeuwige, volmaakte geluk genieten.

En op bepaalde momenten kunnen we er van harte voor danken.

Tot opeens die vreselijke eenzaamheid weer op u valt...vooral wanneer eigen lichaamszwakte of terugkerende pijn u zo doet verlangen naar het bemoedigend woord van hem of haar, die heen ging.

Neen, het is geen goedkope praat om heen gewezen te worden naar het woord:

"De HEERE houdt staande!"

Hij is de God van het verbond, dat nooit meer verbroken wordt. Jezus Christus heeft daar Zijn leven voor gegeven.

Die trouwe God neemt als een Vader uw hand vast.

U valt niet – Hij steunt – Hij houdt u staande.

Laat ieder, die zich ook in het ziekenhuis soms zo eenzaam voelt, zich aan deze belofte vast houden.

Vandaag zag ik in een ziekenhuis nog de tranen van een weduwe, die ik bezocht. We konden gelukkig met elkaar over de HEERE spreken – en toen we gebeden hadden en afscheid namen, was er ook...een glimlach.

Ze wist, dat ze niet alleen bleef...

Uit : "Als er geen bezoek is..."
van ds. E.I. F. Nawijn.

Het oefenen van tucht in Gods huisgezin (4)

B. *Het is de oefening van de wil.* De wil is de zetel van opstandigheid. Van hieruit wordt de oorlog voortgezet. "Het vlees begeert tegen de geest en de geest tegen het vlees". Bij de bekering wordt de wil in de juiste richting omgebogen, maar hij blijft zich in allerlei bochten wringen en hij blijft onbuigzaam. De opstand is er nog steeds. In tijden van voorspoed blijft dat soms verborgen, zodat we de kracht ervan nauwelijks gevoelen. Maar de opstand is niet verdwenen. De hitte van de smeltoven is nodig om de wil te vermurwen en sterker te doen worden. Geen zacht middel zal baten. "Er is", zo zegt een terechtgestelde heilige, "alle kracht van God voor nodig om mijn wil aan de Zijne te onderwerpen". En toch is dit nodig. De wil is het bolwerk van de ziel. Vandaar dat God Zich in de kastijding bijzonder op de wil schijnt te richten. Hij steekt het ene vuur met het andere aan om de wil te vermurwen. Hij brengt hem de ene klap na de andere toe om hem te onderwerpen. En Hij rust niet voordat Hij hem volkomen buigzaam heeft gemaakt en de vele restjes "eigen-ik" die er nog in zitten eruit heeft geslagen. Hij zal Zijn hand niet afhouden, totdat Hij door onze eigen gemaakte plannen een grote streep heeft gehaald en ons de dwaasheid van onze eigen gekozen wegen heeft laten zien.

Dat is vooral zo tijdens langdurige beproevingen, of nu – en dat is erg genoeg – de ene klap na de andere komt, of dat een eerst ernstige klap gevolgen heeft achtergelaten die jaren lang niet ten volle aan het licht zijn gekomen.

Het ombuigen en schikken van de wil is dikwijls een lang proces. Al die tijd moet de ziel door vele en diepe wateren gaan en door hete vieren die steeds weer opnieuw ontstoken worden. Langdurige beproevingen schijn vooral voor de wil bedoeld te zijn. De verdorvenheid en onbuigzaamheid ervan kunnen er alleen maar uitgeslagen worden door een lange reeks beproevingen... Alleen geleidelijk aan wordt hij buigzaam en in overeenstemming met de wil van God gebracht. We kunnen met één houw de lelijke tak afhakken. Maar om de boom zelf in de juiste richting te laten vallen moeten we ons maanden of jaren van de juiste middelen bedienen. Toch moet de wil het opgeven. Hoe trots en arrogant ook, hij moet buigen. God zal hem niet met rust laten totdat Hij hem één met Zijn eigen wil gemaakt heeft. Het karakter is een uitstekend getrainde wil, zegt een Duits schrijver.

C. *Het is de oefening van het hart.* Het hart van de mens gaat niet naar God uit, wel naar veel andere dingen, maar niet naar Hem. Wanneer de Heilige geest het aanvankelijk aanraakt en het "de uitnemende rijkdom van Gods genade" laat zien, gaat het weer min of meer de goede kant uit, maar toch nog niet helemaal. Het blijft nog zo arglistig. Het hangt nog te graag aan het schepsel. Het kleeft aan het stof. Het behoort niet helemaal aan God toe. Maar dag mag niet. God moet het hart hebben; het moet oprecht naar Hem uitgaan. Hij is jaloers op onze liefde en het smart Hem wanneer het verflauwt of afwijkt. Hij wil liefde en Hij zal met niets anders

tevreden zijn dan met oprechte liefde. En daarom kastijdt Hij.

Hij kan deze verkeerde gezindheid van het hart en dat ons hart naar andere voorwerpen en niet naar Hem hunkert niet dulden en daarom moet Hij ons bestraffen of anders moet Hij afstand doen van Zijn recht. Vandaar dat Hij slaat en niet spaart totdat Hij ons doet gevoelen hoe schuldig wij in dit opzicht zijn. Hij verwijderd de bladeren door de schoonheid waarvan wij zo aangetrokken werden. Hij snijdt de bloemen af waarvan de geur ons zo fascineerde. Hij rukt de ene snaar na de andere van de lier, de muziek, die wij zo mooi vinden.

Wanneer Hij ons zo de onbewimpelde werkelijkheid of wanstaltigheid van elk aards voorwerp heeft laten zien, vertoont Hij Zichzelf aan ons in de schoonheid van Zijn eigen alles te boven gaande heerlijkheid. En zo wint Hij het hart in. Zo maakt Hij het oprecht jegens Hem. Zo maakt Hij ons beschaamd over onze ontrouw jegens Hem en jegens de Zoon van Zijn liefde.

Toch is dit geen gemakkelijk proces. Het is een harde en pijnlijke oefening. Het hart bloedt er onder. En dit proces moet toch verder gaan. Er mag geen enkel deel overgeslagen worden. Pas wanneer het hart is ingewonnen zal de kastijding ophouden! Als de Kastijder Zijn hand zou inhouden voordat dit bereikt is, waar zou dan Zijn liefde zijn? Wat zou dat een zwakke, dwaze genegenheid zijn! Hij wist dat toen Hij zei: "Laat deze gaan" en dat was het laatste dat Zijn liefde toestond nadat al het andere mislukt was. Eén van de scherpste, meest pijnlijke woorden die Hij ooit tot Israël sprak waren: "Waartoe zoudt gij meer geslagen worden?"

Laten we dat niet vergeten en laten we niet verslappen, zelfs al bloedt het hart al lang. Laten we daaraan denken en het verdriet zoeken te verkorten door

aan Zijn plan met ons om ons hele hart te bezitten met vreugde mee te werken. We moeten het niet met tegenzin doen. Hij heeft "een goede maat" om ons terug te geven. Zijn liefde zal des te zoeter smaken en altijd bij ons blijven en wij zullen er ons tot in eeuwigheid verlustigen. Daarom is het goed, dat we zo geoefend worden dat we hier op aarde Hem liefhebben met Wie we in ongestoorde liefde en gemeenschap de eeuwige dag zullen doorbrengen.

Uit: "Als Gods kinderen lijden", Horatius Bonar

TE WETEN

Te weten dat ik bidden mag,
dat er Eén is Die naar mij luistert,
én in de nacht en overdag,
én als ik roep en als ik fluister.

Te weten dat Hij alles weet,
ook wat ik niet goed uit kan leggen,
ook wanneer ik de helft vergeet
of wat 'k bedoel niet weet te zeggen.

Te weten dat Hij mij zelfs hoort,
als ik alleen nog maar kan zuchten,
zo heb ik, wanneer ik geen woord
meer vinden kan, nog niets te duchten.

Te weten dat Hij altijd hoort,
om Christus' wil, wáár 'k ook mag
wezen,
Zijn liefde blijft en draagt mij voort
tot waar ik niets meer heb te vrezen.

*Jo van Veen-Nusmeijer, uit:
Zonlicht door de ramen.*

Met vreugde ouder worden (3)



Oud en toch jong

Met vreugde ouder worden, heeft allereerst en vooral te maken met onze verhouding ten opzichte van Christus. We kunnen gemeten naar onze kalenderjaren oud zijn, maar geestelijk jong, terwijl ook het omgekeerde zich voor doet. Genade houdt een mens jong, aldus de dichter van Psalm 103. Het houdt hem eeuwig jong. En in Psalm 92 klinkt de verzekering dat we in de ouderdom nog vruchtbaar zullen zijn, fris en groen, 'om te verkondigen dat de HEERE waarachtig is' (vs. 15,16). Een christen kan lichamelijk achteruit- en geestelijk juist vooruitgaan. Wat een zegen om bij het ouder worden steeds meer de overweldigende rijkdom van Gods genade en liefde in Christus te ervaren. En toch leven er heel wat ouderen vreugdeloos. Hoe komt dat ...? Je kunt een gevangene worden van wat voorbij is. Het verleden wordt steeds mooier, we worden onrealistisch. We filteren armoede en zorgen die er waren weg. Alles van toen lijkt beter dan mensen, wereld en dingen van vandaag. Achteruitkijkspiegels zijn zinvol, maar het maakt wel uit hoe je kijkt en waarnaar je kijkt. In de Bijbel wordt ook regelmatig teruggekeken. In de Psalmen. 'Ik zal de daden des HEEREN gedenken, (..) Uw wonderen van oudsher' (Ps. 77). Of Jesaja (63:7): 'Ik zal de goedertierigheid van de HEERE in herinnering roepen, Zijn loflijkedaden ...' Dat is wat anders dan in nostalgische gedachten wegzinken. Mensen kunnen ook gegeseld worden door negatieve ervaringen die zich aan

hen opdringen. Je kunt in de ban raken van verdriet en van teleurstellingen. Dat gevaar dreigt te meer wanneer we weinig of niets om handen hebben. Geen hobby's oppakken, een klein sociaal netwerk en geringe interesses hebben.

Vereenzaming

Er is een duidelijke relatie tussen eenzaamheid en ouderdom. Het wegvallen of niet hebben van een partner kan een belangrijke oorzaak van vereenzaming zijn. En als dan ook de kinderen en kleinkinderen nog eens ver uit de buurt wonen kan het erg eenzaam worden. Leeftijdgenoten vallen weg. 'Niemand noemt mij nog bij mijn voornaam', zei een man van hoge leeftijd. Een huwelijk bleef zonder kinderen, of ze ontvielen iemand al vroeg.

Fysieke handicaps kunnen ons de eenzaamheid indrijven, zoals gezichtsverlies, hardhorendheid en/ of benen die ons niet meer dragen willen, de beelden die Prediker ons schetst.

Soms zien we juist dan het geloof opbloeien.

Er is ook een benijdenswaardige eenzaamheid, iemand noemde dat 'de audiëntiekamer van God'. De Heere Jezus Christus kon de eenzaamheid niet missen om alleen te zijn met Zijn Vader in de hemel. Als Hij de eenzaamheid nodig had, hoe veel te meer wij dan. Arm de mens die de eenzaamheid ontvlucht. Uiteindelijk is dat een wegvluchten bij onszelf vandaan. Hoe veel ouderen vluchten niet in het lege lawaai van radio en televisie of inhoudsloze boeken en tijdschriften? We hebben stilte nodig om te midden van de kakofonie van stemmen die ene stem te vernemen die er het allermeest toe doet. Want alleen dan worden we gevuld vanbinnen.

'Eenzaam, maar niet alleen'

Het is de titel die koningin Wilhelmina aan het boek gaf dat zij als een geestelijk testament de natie naliet. Een biddende vorstin. Een biddende opa en oma. Misschien het enige dat je nog kunt. Aärons en Hurs, de wereld en de kerk kunnen ze niet missen. Gebed voor je kinderen, kleinkinderen, vrienden, familie, buurt, stad, dorp, land, gemeente. Een gebed dat rust in de voorbeden van de Heere Jezus Christus, die aan de rechterhand van God is en ook voor ons bidt. Daar mag je dan persoonlijk de zegen en vreugde van ervaren. Dat is ook een goede remedie tegen lauw worden ...

Wilt u daar een mooi voorbeeld van? Lees Psalm 102 dan maar eens. De dichter weet zich een eenzame mus op het dak. Maar toch ... Hij bidt tot God. En dan komt er die wending, tenslotte horen we geen woord meer over zijn eenzaamheid, maar hij roemt in God en Diens grote daden. Zolang een mens bidt kun je niet eenzaam zijn.

Hoopvol en vreugdevol leven

Hoe veel ouderen zijn niet vertroost door Psalm 71, het gebed om bescherming in de ouderdom? Hoeveel herkenning en leermomenten zitten er niet die Psalm?

'Tot uw ouderdom toe zal Ik Dezelfde zijn, ja, tot Uw grijsheid toe zal Ík u dragen; (..) Ik zal u dragen, redden', belooft de HEERE Zijn volk in Jesaja 46:4. Maar draagt Hij mij ook? Wat kunnen we met deze en andere vragen benauwd worden! Het is goed onszelf de vraag voor te houden waar ons dat brengt. De hond van de herder drijft al blaffend de schapen naar elkaar, en vooral naar de herder toe. Gaat het zo ook niet met aanvechtingen die we hebben? Is het goed dan drijven ze ons uit naar de goede Herder.

Zo verging het ook de dichter van

Psalm 71. Zijn leven was niet eenvoudig, zeker niet toen hij op leeftijd was gekomen. Hij weet van lief en leed, van wel en wee, van goede tijden en slechte tijden, van een lach en een traan. Maar één ding staat vast: God is voor hem een beproefde toevlucht, een rots om in te wonen, een burcht. Vanaf zijn prilste begin was dat zo. En toch ... oud geworden, verzwakt, komen de aanvechtingen. 'Verwerp mij niet, verlaat me niet ...' (vs. 9, 10). Vijanden belagen en benauwen hem. Wie en wat die vijanden concreet zijn ...? Het kunnen mensen zijn die het ons moeilijk maken. Binnenpratere die ons influisteren dat we geen heil bij God hebben. Wat kan het spoken in een mensenhart. Het kunnen zonden uit het verleden zijn die ons achterop komen (Ps. 25:7). Als je lichamelijk verzwakt, sta je meer dan anders open voor aanvechtingen. Zo geselde een diep gevoel van waardeloosheid Elia na de geestelijke krachtmeting op de Karmel (I Kon. 19:1-8).

Maar hoe bijzonder vertroostte de HEERE hem? Dat deed Hij door middel van een engel. Nog steeds stuurt Hij engelen. Sta op, eet en drink.

Zo kunnen we engelendienst bewijzen aan elkaar. Je kunt elkaar stimuleren deel te nemen aan activiteiten die vooral voor ouderen en alleenstaanden worden belegd. Een telefoontje kan ook als een medicijn fungeren. Of stuur een kaartje.

Uw vreugde tegemoet, gaf ds Van Dijk zijn dagboek als titel mee. Dat gebeurt als we leven in de vreze des HEEREN. Is het goed dan groeit er bij het ouder worden heimwee in ons hart, net als bij Abraham. Heimwee naar de stad die fundamenten heeft.

'Uw ouderen zullen dromen dromen', zegt Petrus in zijn Pinksterpreek met een aanhaling uit de profeet Joël. En wat voor dromen!

Ouder worden is ook loslaten. Het leven is zeker bij het ouder worden, één grote oefenschool in loslaten en prioriteiten stellen. Dat laatste wordt ons trouwens van alle kanten toegeroepen. Ongeacht je leeftijd. Stel prioriteiten. Zorg nou eerst dat je het materieel goed hebt als de oude dag komt. Maar u weet wat de Heere Jezus zegt:

'Al deze dingen zoeken de heidenen, maar gij, zoek eerst het Koninkrijk van God ...' Dat is niet allereerst de hemel, maar een leven dat door het geloof verankerd is in Christus. Hij in ons en wij in Hem. Dan heb je een hoopvol en vreugdevol leven.

Harskamp, ds. J. Belder

Waar stond je wieg?

Kan een vrouw van 35 jaar voor haar tienjarige zoontje zorgen? 'Natuurlijk kan dat', is onze eerste reactie. Want in de praktijk hebben veel moeders deze ervaring en we zien het om ons heen. In de kerk zitten genoeg jonge kinderen naast ouders, die ongeveer deze leeftijd hebben. De vraag is dus eenvoudig te beantwoorden.

Maar toen ik deze vraag kreeg voorgelegd, was ze beduidend complexer. De jonge moeder uit deze casus was namelijk op zeer jonge leeftijd aan de drank geraakt. Ze dronk zoveel alcohol waardoor haar brein langzaam was beschadigd. In medische termen, ze leed aan de ziekte van Korsakov. Dat is een bijzondere vorm van dementie, als gevolg van langdurig alcohol misbruik.

Ik heb deze jonge moeder bezocht in de zorginstelling waar ze verbleef. Haar zoontje woonde in een pleeggezin, maar zij wilde de voogdij over hem hebben. Aan mij de vraag: is deze vrouw voldoende in staat om een stukje moederlijke zorg voor haar zoon waar te maken? Oftewel, is ze op dit punt wilsbekwaam?

Café-eigenaar

Het gesprek verliep alleraardigst. Ze

vertelde honderduit over haar jeugd, over het onderwijs dat ze had gevolgd (of beter, niet had gevolgd door spijbelen), over de gebroken relaties, haar zoontje en dergelijke.

Het meest opvallend vond ik de plaats van haar wieg. Die stond bijna letterlijk achter de bar. Haar vader (moeder was al snel buiten beeld) was namelijk café-eigenaar. Hoe kun je een café draaiend houden, terwijl je ook nog voor zo'n kleine drommel moet zorgen? Door de wieg op de plek van je werk te zetten. Dan kun je beide combineren. En zo groeide ze op, in de nabijheid van alcohol en vertier. Als vanzelf worden dan de eerste druppels op zeer jonge leeftijd genuttigd, met alle gevolgen van dien.

Dit type beoordelingen doe ik regelmatig. Vanuit een Korsakov-centrum krijg ik bijna maandelijks het verzoek om één van de bewoners te beoordelen op wilsbekwaam. Dat zijn boeiende, maar soms ook ingewikkelde vragen. En ze laten mij telkens weer zien hoe belangrijk onze geboorteplek is. Want van veel bewoners geldt: hun wieg stond op de verkeerde plaats. Ze zijn geboren in een omgeving, die bol stond van problemen.

Natuurlijk moet ik voorzichtig zijn met boude en generaliserende uitspraken, maar onze wortels stempelen in grote mate het vervolg van de levensreis. Het maakt veel uit of je in een harmonieus gezin bent geboren, zonder geldzorgen en met onderwijsmogelijkheden, of in een gebroken gezin, waarbij ruzies beslecht werden met de vuist en alcohol. Dat laatst voorspelt weinig goeds.

Verwondering

Tegen deze achtergrond kan het nuttig en zinvol zijn om onze eigen geboorteplek te evalueren. Waar stond onze wieg? In wat voor een gezin bent u geboren? Hoe waren uw ouders? Hoe was de sfeer thuis? Welke opleiding heeft u kunnen volgen? Enzovoort. Ik zal deze vragen hier niet beantwoorden. Dat mag u voor uzelf doen. Maar ze roepen bij mij, nu ik ouder word en zie de jonge gezinnetjes van mijn kinderen, steeds meer verwondering op. Want de plek waar iemand wordt geboren, is geen gevolg van een persoonlijke keus of beslissing. Het overkomt je. Die plek is - bijbels gezien - door God bepaald. Daar schuilt een stukje verkiezing achter. Dan kan er alleen maar dankbaarheid en verwondering zijn als die plaats er één was van harmonie en Godsvreze, in plaats van ruzie en alcohol (om maar een uiterste te noemen).

Natuurlijk zijn er meer factoren die de loop van ons leven bepalen. Denk aan ingrijpende gebeurtenissen. Ik herinner me een directeur van een bouwbedrijf, waarvoor ik een screeningsaanvraag kreeg. Hij was geboren in een prima gezin. Zijn jeugd was goed. Hij had een groot bedrijf opgebouwd, maar - mogelijk daardoor - zijn vrouw en gezin verwaarloosd. Zijn vrouw liet hem in de steek en één van de kinderen verongelukte. Door die gebeurtenissen raakte

hij totaal van slag. Hij zocht troost bij de alcohol en kreeg uiteindelijk de ziekte van Korsakov. Hij was zestig jaar.

Buiten het paradijs

Zo kan het dus ook gaan. De wieg stond op een goede plek, maar het leven ontspoorde door allerlei tegenslagen. Dus hoewel onze geboorteplek een groot stempel op ons leven zet, is ze niet alles bepalend.

Maar nu het bijzondere. Wat ik hier schrijf geldt ook in geestelijk opzicht! Want hoe dankbaar we misschien ook terugkijken op onze eerste levensjaren en op de harmonie binnen het ouderlijke gezin, onze wieg stond verkeerd. Hij stond buiten het paradijs! En dat geldt ook voor de wieg van onze kinderen en kleinkinderen, als we die mogen hebben.

Bunyan noemde onze geboorteplek 'de stad verderf'. Dat is geen hoopgevende naam. Het biedt geen goede vooruitzichten richting de toekomst. We leven dus onder de druk van vergankelijkheid en zondigheid. Het doopsformulier gebruikt zelfs de woorden 'een gestadige dood'. Dat kleurt ons bestaan, ondanks voorspoed en welvaart. Natuurlijk zijn er heel veel goede dingen, mogen we plannen maken en idealen realiseren, maar uiteindelijk haalt de tijd ons in en herinnert de psalmdichter ons aan de betrekkelijkheid van alle dingen. 'Wie leeft er die de slaap des doods niet eens zal slapen?' (Ps. 89: 19 ber). Vanuit dit Bijbelse perspectief gezien staan alle wiegjes verkeerd.

Bethlehem

Dat is waar, maar we behoeven ons niet te beperken tot deze ene constatering. Er is - Godzijdank - meer te zeggen. Want in Bethlehem heeft een andere wieg gestaan. Het was slechts een voerbak voor de dieren. Een krib-

be, die hoop geeft.

Volgende maand staan we weer stil bij dit heuglijke heilsfeit. Dan zingen we: 'Zijn wieg was een kribbe, Zijn kroon was een kruis'. Door Hem mag er weer Licht en redding verkondigd worden. Door Hem mag de belofte klinken: 'En een ieder die de naam des Heeren zal aanroepen, zal zalig worden'. We worden opgeroepen om mee te gaan met

de herders en te buigen voor de kribbe. Die boodschap geeft het leven weer perspectief, ondanks onze verkeerde geboortegrond en misschien moeilijke jeugdijaren. Die boodschap kan hoop geven, zelfs in het geval onze wieg achter de bar van het café stond.

*Ridderkerk
Dr. A.A.Teeuw*

Wat is ons lijden?

Paulus keert zijn rug naar de wereld en zijn aangezicht naar datgene wat ons zal geopenbaard worden. Daar wordt hij zo vrolijk van dat het net lijkt of hij al het lijden hier op aarde vergeet! 'Hoe slecht het ook met ons gaat', zegt hij, 'wat is toch ons lijden, vergeleken met de onuitsprekelijke vreugde en heerlijkheid, die aan ons zal geopenbaard worden? het is niet waard dat men dít leven tegen het andere zou opwegen of zelfs maar een lijden zou noemen!' Hier ontbreekt het ons echter aan, dat we deze voortreffelijke en uitnemende heerlijkheid niet met lichamelijke ogen kunnen zien en met handen tasten.

Dan immers zouden we pas begrijpen wat het wil zeggen dat we nooit meer zullen sterven, nooit meer zullen honger en nooit meer zullen dorsten en bovendien een lichaam krijgen dat niet meer hoeft te lijden of ziek te zijn. Wie zelfs al het mogelijke lijden in gedachten zou nemen, die zou nóg zeggen: 'Wat is al dit tijdelijke lijden – hoe lang het ook duren mag – vergeleken met het eeuwige leven?'

Lezen : Psalm 121.

Uit : "Al ging ik ook door een dal",
Maarten Luther.



Doofheid is een onzichtbare handicap

Veel lezers zullen inmiddels wat minder goed horen als vroeger. Anderen dragen een gehoorapparaat. En allemaal kennen we wel mensen die slechthorend zijn. Meestal is dit een gevolg van het ouder worden. Maar helaas zijn er ook jongeren en personen van middelbare leeftijd die een achteruitgang bemerken of hun hele leven al doof zijn. In dit artikel wil ik de nadruk leggen op de eerst genoemde groep. Het thema wijst al een beetje in de richting. Het handicap is onzichtbaar, de ander ziet het niet en heeft er vaak geen erg in. Maar slechthorendheid heeft gevolgen voor het sociale leven. Het leven van elke dag. Velen van ons zullen dagelijks wel iemand spreken of zeker een aantal keren per week. Als we goed kunnen horen en we zijn verder nog redelijk gezond, dan kunnen we regelmatig een boodschap doen, even weg gaan. De één vaker als de ander. Want sommigen zijn veel op pad, leiden een actief leven. Maar dan neemt de slechthorendheid toe. Een gehoorapparaat brengt enige verlichting. Helaas het gehoor gaat verder achteruit. Dan zijn we echt genoodzaakt een andere leven te gaan leiden. Dit gaat dan bijna automatisch, al zullen we de pijn ervan wel voelen. We zijn vaker thuis. Want tijdens een lezing, op een verjaardag moeten we regelmatig zeggen 'wat zegt u'. Zachte achtergrondmuziek op een trouwerij kan als enorm storend ervaren worden. Een één op één gesprek gaat goed, maar is wel erg vermoeiend. Ontbrekende klanken worden aangevuld door het liplezen. Sommige mensen

zeggen: het is alsof je een vreemde taal hoort die je niet helemaal beheerst. Je moet een vertaalslag maken, de boodschap is niet meteen duidelijk.

De klanken van de muziek tijdens een concert of thuis klinken anders dan voorheen. Blikkerig ... Een groet in het voorbijgaan wordt niet gehoord. Dus de ander denkt: ze wil me zeker niet meer zien. In uw omgeving vergeet men snel dat u slecht hoort. Een hand voor de mond kan enorm hinderlijk zijn. Een predikant die achter een vaste microfoon staat op de ouderenniddag en alle aanwezigen aan wil kijken. Dus zijn hoofd gaat van links naar rechts. Heel goed bedoeld, maar voor een dove persoon is dit een ramp. En iemand die slechter hoort kan ook wat achterdochtig worden. Er wordt opeens gelachen, u heeft geen idee waarover. Lacht men om u, doet u iets verkeerd. U kunt zich buitengesloten gaan voelen, terwijl de ander dit niet zo bedoelt. Als iemand via uw achterdeur binnenkomt merkt u het pas als diegene de huiskamer binnen komt. Dit kan angst geven. De spontaniteit verdwijnt, een goed gesprek moet georganiseerd worden.

Kortom: doofheid levert diverse problemen op. Door doofheid kunnen we gemakkelijk in isolement terecht komen. Maar de enige die dit kan voorkomen is de dove zelf.

Natuurlijk hoop ik dat geen van onze lezers zich helemaal herkent in het bovenstaande. Maar als het wel zo is of u knikte regelmatig 'ja' toen u het arti-



kel las - dan hoop ik dat u de moed heeft om toch de dingen te blijven doen die u gewend was. Wel lid blijven van de vrouwenvereniging, toch de mannenbijeenkomst blijft bezoeken en dat de ouderenmiddag op uw kalender blijft staan.

En dat wij allen en zeker in de kerk én bij kerkelijke bijeenkomsten altijd aan onze dove medemens blijven denken. Dat is ook de bedoeling van dit artikel. Laten we gewoon aan onze medemens vragen of zij het konden verstaan. Duidelijk articuleren is aan te leren. Wat langzamer praten ook en binnens-

monds praten is, na wat oefeningen, echt af te leren. En als u als predikant, als ouderling of gemeentelid, een lezing moet geven, kunt u informeren of er iemand doof is. Meestal wordt zo'n lezing toch op papier gezet, dus een dove persoon kan er een afdruk van krijgen. Zo zijn er vast nog meer oplossingen te bedenken. Eerlijk gezegd is het toch een kleine moeite om rekening met elkaar te houden.

*Met een vriendelijke groet,
Marianne Tanis*

Colofon

Dagelijks bestuur van de stichting:

Ds. C. Bos, voorzitter,
PKN (hervormd) Benschop
Ds. J.A.H. Jongkind, secretaris,
PKN (hervormd) Langerak
Dhr. M.C. Paul, penningmeester,
PKN (hervormd) Dirksland
Ds. A. Snoek,
PKN (hervormd), Kesteren
Ds. J.P. Boiten, eindredacteur,
Christ. Geref., H.I. Ambacht

Eindredacteur:

Ds. J.P. Boiten, Antoniuslaan 53,
3341 GA Hendrik Ido Ambacht,
Tel. 078 200 05 12
Tevens adres voor kopij.
E-mail : j.p.boiten@solconmail.nl

Medewerkers:

Ds. J. Belder,
PKN (hervormd) Harskamp
Mevrouw M.A. Tanis,
Christ. Geref., Goedereede
Dr. A.A. Teeuw,
PKN (hervormd), Ridderkerk

Ds. J. Willemsen,
PKN (hervormd) Dirksland

Abonnementen:

Dit blad verschijnt in de eerste week van elke maand (10 maanden van het jaar).

Alle chronisch zieken kunnen dit blad gratis ontvangen; de abonnementsprijs is € 10 per jaar; het banknummer is: NL40 INGB 0000 9389 39 ten name van Stichting Kracht naar Kruis te Den Haag; mailadres voor algemene berichten info@krachtnaarkruis.net;

Opgave nieuwe abonnees en adreswijzigingen aan: abonnee@krachtnaarkruis.net of ledenadministratie Kracht naar Kruis, Philipshoofjesweg 15, 3247 XR te Dirksland.

Alle informatie over KNK kunt u vinden in www.krachtnaarkruis.net